

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
คณะ/ภาควิชา หลักสูตรภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
295 ถ.ราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา
1553114 ภาษาศาสตร์เชิงสังคม (Sociolinguistics)
2. จำนวนหน่วยกิต
3 (3-0-6) หน่วยกิต
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
ศิลปศาสตรบัณฑิต กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์ ประเภทวิชาเลือก
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา
ผศ. สุทธาสินี เกสรประทุม
5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน
ภาคการศึกษาที่ 1 / 2560 สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 รหัส 57 กลุ่มวรรณคดี
6. วิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)
ไม่มี
7. วิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites)
ไม่มี
8. สถานที่เรียน
ตอนเรียน A1 วันศุกร์ เวลา 11:30 – 14:30 น. ณ อาคารเรียน 1 ห้อง 1206
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด
1 กรกฎาคม 2560

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

หลังจากเรียนวิชานี้จบแล้ว ผู้เรียนสามารถ

ด้านพุทธิพิสัย (ความรู้)

ขั้นความจำ

1. บอกแนวคิดและทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมได้
2. บอกความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและสังคมในรูปแบบภาษาที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มที่มีความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ ชาติพันธุ์และทางเศรษฐกิจ
3. บอกความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและสังคมในสถานการณ์ความแตกต่างกันที่มีผลกระทบต่อการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

ขั้นความเข้าใจ

1. อธิบายแนวคิดและทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมได้
2. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและสังคมในรูปแบบภาษาที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มที่มีความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ ชาติพันธุ์และทางเศรษฐกิจ
3. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและสังคมในสถานการณ์ความแตกต่างกันที่มีผลกระทบต่อการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ
4. ยกตัวอย่างความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและสังคมในรูปแบบภาษาที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มที่มีความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ ชาติพันธุ์และทางเศรษฐกิจ
5. ยกตัวอย่างความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและสังคมในสถานการณ์ความแตกต่างกันที่มีผลกระทบต่อการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ
6. สรุปแนวคิดและทฤษฎีแนวคิดและทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมได้

ขั้นนำไปใช้

1. ประยุกต์แนวคิดและทฤษฎีแนวคิดและทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมได้
2. เสนอแนวทางเพื่อการแก้ปัญหาสถานการณ์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและสังคมในสถานการณ์ความแตกต่างกันที่มีผลกระทบต่อการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ
3. ประยุกต์แนวคิดและทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมเพื่อการเข้าถึงสังคมที่มีความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ ชาติพันธุ์และทางเศรษฐกิจ

ขั้นวิเคราะห์

1. สังเกตการใช้ภาษาของสังคมที่ประชากรที่มีความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ ชาติพันธุ์และทางเศรษฐกิจ
2. วิเคราะห์การใช้ภาษาของสังคมที่ประชากรที่มีความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ ชาติพันธุ์และทางเศรษฐกิจ
3. แยกแยะความแตกต่างของสังคมที่ประชากรที่มีความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ ชาติพันธุ์และทางเศรษฐกิจ
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและสังคมในสถานการณ์ความแตกต่างกันที่มีผลกระทบต่อการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

ขั้นประเมินค่า

1. ทบทวนเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีแนวคิดและทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมได้
2. ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาของสังคมที่ประชากรที่มีความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ ชาติพันธุ์และทางเศรษฐกิจ
3. ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสังคมที่ประสบความสำเร็จแตกต่างกันทางภูมิศาสตร์ ชาติพันธุ์และทางเศรษฐกิจซึ่งส่งผลกระทบต่อการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

ด้านทักษะพิสัย

1. เขียนแนวคิดและทฤษฎีแนวคิดและทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมได้
2. อธิบายแนวคิดและทฤษฎีแนวคิดและทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมได้
3. ใช้เครื่องมือเพื่อการสืบค้นข้อมูลทั้งจากหนังสือ พจนานุกรม สารานุกรม บทความและอินเทอร์เน็ต
4. ตรวจสอบและแก้ไขข้อมูลที่ได้ตามกระบวนการทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมได้

ด้านเจตพิสัย

1. เอาใจใส่และกระตือรือร้นในการเรียนและการสืบค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ
2. เห็นความสำคัญของแนวคิดและทฤษฎีแนวคิดและทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงสังคม
3. มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษารายวิชาโดยไม่แบ่งแยกว่าภาษาใดดีกว่าหรือด้อยกว่า
4. ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนและให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนเป็นอย่างดี
5. ปฏิบัติงานตรงเวลาด้วยการเข้าห้องเรียนและส่งงานตรงต่อเวลา

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เป็นรายวิชาที่พัฒนาขึ้นใหม่เพื่อใช้จัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรปรับปรุง ปีพุทธศักราช 2551

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและสังคมโดยเฉพะอย่างยิ่งรูปแบบภาษาที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มที่มีความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ ชาติพันธุ์และทางเศรษฐกิจ รวมทั้งในสถานการณ์ทางสังคมที่แตกต่างกันที่มีผลกระทบต่อการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

Study relationship between language and society, especially language variation associated with different geographic, ethnic, and socioeconomic groups as well as different social situations affecting English teaching as a foreign language.

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	ปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
45 ชั่วโมง	ไม่มี	ไม่มี	6 ชั่วโมง/สัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล ทุกวันจันทร์ ช่วงเช้าเวลา 09.00 – 12.00 น. และช่วงบ่ายเวลา 13.00 – 16.00 น.

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

- 1) ตระหนักถึงคุณค่าของคุณธรรมและจริยธรรม
- 2) มีพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และมีจิตสาธารณะ
- 3) มีภาวะผู้นำเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่นและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
- 4) มีความเคารพในสิทธิและควมมีคุณค่าของตนเองและผู้อื่น

1.2 วิธีการสอน

- จัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

1.3 วิธีการประเมินผล

- สังเกตการณ์แสดงออกด้านพฤติกรรมและการแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนและการทำงานกลุ่ม

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

- 1) มีความรู้และเข้าใจในศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต
- 2) สามารถจำแนกและอธิบายองค์ความรู้ที่ศึกษา ประกอบด้วย
  - 2.1) Introduction to sociolinguistics
  - 2.2) Language dialect variation
  - 2.3) Speech communities
  - 2.4) Language variation
  - 2.5) Language change
  - 2.6) Words and culture
  - 2.7) Gender
  - 2.8) English in modern world
- 3) มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและความเป็นไปของชาติและสังคมโลก
- 4) สามารถบูรณาการและประยุกต์ใช้กับศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ

2.2 วิธีการสอน

- 1) บรรยายแนวคิดและทฤษฎีแนวคิดและทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมได้
- 2) ศึกษาความแตกต่างของภาษาและสังคมผ่านบริบทต่าง ๆ ได้แก่ Language dialect variation, Speech communities, Language variation, Language change, Words and culture, Gender และ English in modern world
- 3) ฝึกการวิเคราะห์ความแตกต่างทางภาษาและสังคมโดยมีแนวคิดและทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมเป็นแนวทางสำคัญ
- 4) วิเคราะห์การใช้ภาษาของประชากรในสังคมที่มีความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ ชาติพันธุ์และทางเศรษฐกิจ
- 5) วิเคราะห์การใช้ภาษาในสถานการณ์ทางสังคมที่มีความแตกต่างกันซึ่งส่งผลกระทบต่อการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

2.3 วิธีการประเมินผล

- 1) แบบฝึกหัดทำยบพและงานที่มอบหมายต่าง ๆ
- 2) การทดสอบย่อย การทดสอบกลางภาคและการทดสอบปลายภาค
- 3) สังเกตการณ์แสดงออกทางพฤติกรรม เช่น การถามและตอบคำถาม ตลอดจนการแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องได้

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

- 1) สามารถคิดอย่างเป็นระบบ
  - การวิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีแนวคิดและทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมได้
- 2) สามารถค้นคว้า ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี
  - การประยุกต์แนวคิดและวิธีวิเคราะห์ภาษาศาสตร์เชิงสังคมกับความแตกต่างทางสังคม
- 3) สามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิตได้อย่างสร้างสรรค์
  - การบูรณาการสาระต่าง ๆ จากภาษาศาสตร์เชิงสังคมสู่การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของสังคมที่มีความหลากหลายและแตกต่าง

3.2 วิธีการสอน

- 1) มอบหมายงานให้ผู้เรียนวิเคราะห์สังคมที่มีความหลากหลายและแตกต่างตามแนวคิดและทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงสังคม
- 2) มอบหมายงานให้ผู้เรียนฝึกบูรณาการสาระต่างๆ ที่เรียนเข้าด้วยกัน

3.3 วิธีการประเมินผล

- 1) ประเมินผลงานที่มอบหมาย
- 2) สังเกตการณ์แสดงออกด้านพฤติกรรมและการแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- 1) มีความสามารถทำงานเป็นกลุ่มในฐานะผู้นำและผู้ตามได้
- 2) สามารถริเริ่มสร้างสรรค์ แนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้
- 3) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดีทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
- 4) มีความเคารพในสิทธิและควมมีคุณค่าของตนเองและผู้อื่น
- 5) สามารถวางแผนในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

4.2 วิธีการสอน

- มอบหมายงานกลุ่ม

4.3 วิธีการประเมินผล

- สังเกตการแสดงออกด้านพฤติกรรมและการร่วมกิจกรรมกลุ่ม

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- 1) มีทักษะในการใช้เครื่องมือที่จำเป็นเกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์
- 2) สามารถสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
- 3) สามารถใช้ภาษาในการสื่อสาร ถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
- 4) สามารถนำเสนอและสื่อสารโดยใช้สารสนเทศทางคณิตศาสตร์หรือการแสดงสถิติได้
- 5) สามารถเลือกใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตและแก้ไขปัญหาตนเองได้

อย่างเหมาะสม

5.2 วิธีการสอน

- กำหนดให้ผู้เรียนสืบค้นหาข้อมูลความรู้ทางภาษาศาสตร์ผ่านทางห้องสมุดและอินเทอร์เน็ต

5.3 วิธีการประเมินผล

- ประเมินการนำเสนอทั้งด้านการวิเคราะห์ การใช้สื่อเทคโนโลยีและการใช้ภาษาในการสื่อสาร

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
1	แนะนำรายวิชา	3	- บรรยายอย่างมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน พร้อมยกตัวอย่างเปรียบเทียบและเปรียบเทียบต่าง - อภิปรายกลุ่ม - ถาม-ตอบรายบุคคล	สุทธาสินี เกสรประทุม
2-3	language dialect variation	6	- บรรยายอย่างมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน พร้อมยกตัวอย่างเปรียบเทียบและเปรียบเทียบต่าง - อภิปรายกลุ่ม - ถาม-ตอบรายบุคคล	สุทธาสินี เกสรประทุม
4-5	speech communities	6	- บรรยายอย่างมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน พร้อมยกตัวอย่างเปรียบเทียบและเปรียบเทียบต่าง - อภิปรายกลุ่ม - ถาม-ตอบรายบุคคล	สุทธาสินี เกสรประทุม
6	Midterm examination	3	- บรรยายอย่างมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน พร้อมยกตัวอย่างเปรียบเทียบและเปรียบเทียบต่าง - อภิปรายกลุ่ม - ถาม-ตอบรายบุคคล	สุทธาสินี เกสรประทุม
7-8	Language variation	6	- บรรยายอย่างมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน พร้อมยกตัวอย่างเปรียบเทียบและเปรียบเทียบต่าง - อภิปรายกลุ่ม - ถาม-ตอบรายบุคคล	สุทธาสินี เกสรประทุม
9-10	Language change	6	- บรรยายอย่างมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน พร้อมยกตัวอย่างเปรียบเทียบและเปรียบเทียบต่าง - อภิปรายกลุ่ม - ถาม-ตอบรายบุคคล	สุทธาสินี เกสรประทุม
11-12	Words and culture	6	- บรรยายอย่างมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน พร้อมยกตัวอย่างเปรียบเทียบและเปรียบเทียบต่าง - อภิปรายกลุ่ม - ถาม-ตอบรายบุคคล	สุทธาสินี เกสรประทุม

สัปดาห์	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
13-14	Gender	6	- บรรยายอย่างมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน พร้อมยกตัวอย่างเปรียบเทียบและเปรียบเทียบต่าง - อภิปรายกลุ่ม - ถาม-ตอบรายบุคคล	สุทธาสินี เกสรประทุม
15	English in modern world	3	- บรรยายอย่างมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน พร้อมยกตัวอย่างเปรียบเทียบและเปรียบเทียบต่าง - อภิปรายกลุ่ม - ถาม-ตอบรายบุคคล	สุทธาสินี เกสรประทุม
16	Final Examination	45	- Final Exam (30%) - Assignment scores (70%) Total score = 100%	สุทธาสินี เกสรประทุม

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1 การมีส่วนร่วมในการเรียน (การตอบคำถามและการเข้าห้องเรียน)	1.1 ข้อ 2, 4 4.1 ข้อ 2, 4	การตอบคำถาม (เดี่ยว) การเรียกขานชื่อ	1-15	ร้อยละ 10
2 การทดสอบย่อย (Quiz)	2.1 ข้อ 1, 2, 3, 4 3.1 ข้อ 1, 2, 3	งานเดี่ยว การทวนสอบความรู้	3, 4, 6, 8, 10, 13	ร้อยละ 30
3 การศึกษาค้นคว้าทางภาษาศาสตร์เชิงสังคม	1.1 ข้อ 2, 4 4.1 ข้อ 1, 2, 4 5.1 ข้อ 3, 4	งานกลุ่ม	14-15	ร้อยละ 10
4 งานที่ได้รับมอบหมาย (assignments)	2.1 ข้อ 1, 2, 3 3.1 ข้อ 1, 2, 3 4.1 ข้อ 1, 2, 4 5.1 ข้อ 3, 4	- มอบหมายงานกลุ่ม - ตรวจสอบความเข้าใจ - ตรวจสอบวิธีการเข้าถึงข้อมูล	3, 4, 6, 8, 10, 13	ร้อยละ 20
5 ทดสอบปลายภาคเรียน	1.1 ข้อ 2, 4 2.1 ข้อ 1, 2, 3, 4 3.1 ข้อ 1, 2, 3	การสอบปลายภาค	16	ร้อยละ 30

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

เอกสารประกอบการเรียนวิชาภาษาศาสตร์เชิงสังคม (Sociolinguistics)

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

Aitchison, J. (1991). *Language Change: Progress or Decay?* 2nd edn. Cambridge: Cambridge University Press.

Aitchison, J. (1994). *Pidgins and Creoles*. In Asher and Simpson (1994).

Alim, H. S. (2005). *Hearing What's Not Said and Missing What Is: Black Language in White Public Space*. In Kiesling and Paulston (2005).

Bailey, G. and J. Tillery (2004). *Some Sources of Divergent Data in Sociolinguistics*. In Fought (2004).

Bauer, L. (1994). *Watching English Change: An Introduction to the Study of Linguistic Change in Standard Englishes in the Twentieth Century*. London: Longman.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

Bauer, L. and P. Trudgill (eds.) (1998). *Language Myths*. Harmondsworth, England: Penguin Books.

Baugh, J. (2000). *Beyond Ebonics: Linguistic Pride and Racial Prejudice*. New York: Oxford University Press.

Bex, T. and R. J. Watts (eds.) (1999). *Standard English: The Widening Debate*. London: Routledge.

Biber, D. and E. Finegan (eds.) (1994). *Sociolinguistic Perspectives on Register*. Oxford: Oxford University Press.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ประเมินจากข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน อาทิ การสนทนาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน แบบประเมินผู้สอนและรายวิชา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ใช้ผลการเรียนและการทวนสอบผลการประเมินของนักศึกษาในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินประสิทธิผลของการสอนอย่างเป็นระบบและเป็นทางการ ส่วนที่ไม่เป็นทางการได้แก่ การให้ผู้เรียนเขียนโน้ตเพื่อสะท้อนกลับมิติต่างๆ ของการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นตัวผู้สอน วิธีการสอน ภูมิภาติกาที่กำหนดในรายวิชา เป็นต้น

3. การปรับปรุงการสอน

นำผลที่ได้จากการประเมินในข้อ 2 มาปรับปรุงการสอนและหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการเรียนการสอนผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น จัดวิพากษ์แนวการสอนโดยคณาจารย์ในหลักสูตร ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการทำวิจัยในชั้นเรียนหรือวิจัยเดี่ยว

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์รายหัวข้อตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้รายวิชา โดยการตรวจผลงาน การอภิปรายกลุ่มระหว่างกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาและภายหลังการเรียนรายวิชาเสร็จสิ้น

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินในข้อ 1 และ 2 มาวางแผนปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนต่อไป